

РЕШЕНИЕ

№ 673

гр. Бургас, 04.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, IX ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Тонка В. Мархолева

при участието на секретаря С. Д. ДОБРЕВА
като разглежда докладваното от Тонка В. Мархолева Гражданско дело № 20232120104143 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.87, ал.3 ЗЗД.

Производството е образувано по искова претенция на **М. Ц. В.** с ЕГН ***** с постоянен адрес в * чрез адв. М. О. против **Г. Г. П.** с ЕГН ***** с адрес в * чрез адв. А. Т. и адв. П. С. за разваляне на два договора за издръжка и гледане, обективирани в:

1. Нотариален акт № 26, том Па, рег. № *, дело 179 от 20.12.2017 г., чрез който С.Т. П.а е прехвърлила 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху СОС с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: * находящ се в осеметажната сграда с идентификатор *, разположена в ПИ с идентификатор *, с предназначение - “Жилище, апартамент” на едно ниво, с площ от 50 кв.м., състоящ се от дневна с кухня, спалня, баня - WC и коридор, с прилежащи към този СОС: избено помещение № 2 с площ от 4.83 кв.м., при граници: изток - склад № 3, запад - склад № 1, север - калкан, юг - коридор, както и 8.50 кв.м. ид.ч. от общите части на сградата и съответните ид.ч. от правото на строеж върху ПИ, при съседни СОС: на същия етаж: *.1 и *.3; под обекта: *0 и *1; над обекта: *.4 и *.5, ведно с 5/325 кв.м. идеални части от поземлен имот (ПИ) с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: *, с площ от 325 кв.м, трайно предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: за друг вид застрояване, при граници: ПИ * при запазено пожизненото и безвъзмездно право на ползване на прехвърлителката.
2. Нотариален акт № 27, том Па, рег. № 3305, дело 180 от 20.12.2017 г., чрез който

С.Т. П.а е прехвърлила 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху СОС с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: *, етаж (-) 1 (минус първи), гараж № 3, находящ се в шестетажната сграда с идентификатор *, разположена в ПИ с идентификатор * с предназначение - Гараж в сграда на едно ниво, с площ от 17.65 кв.м., прилежащи части: съответният процент ид.ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху ПИ, в който е построена сградата, при съседни СОС: на същия етаж: *.14 и *.16: под обекта: няма; над обекта: няма.

В исковата молба се твърди, че ищецът е син на починалата на 10.06.2023 г. прехвърлителка С.Т. П.а. Ответникът е бивш съпруг на П.а. Бракът им е бил прекратен с решение от 01.12.2017г. по гр.дело № 7022/2017г. На 15.12.2017 г. ответникът се е снабдил с пълномощно от бившата си съпруга и е сключил със себе си два договора за прехвърляне на имоти срещу издръжка и гледане. Задължил се е да осигури на П.а. спокоен и нормален живот, какъвто е водила до момента на сделката, като поеме гледането и издръжката ѝ. Задълженията за гледане и издръжка обаче не са били изпълнявани от ответника. Той не е предприел действия по диагностициране и лечение на майката на ищеца, въпреки че тя е имала признаци на загуба на краткосрочна памет и не е можела да се грижи за себе си. През 2022 г. ответникът е настанил С. в „медицински сектор“ в хоспис М. в гр. Черноморец. Ищецът от своя страна живеел от дълго време в чужбина. През август 2022 г. посетил майка си в хосписа и видял, че за нея не се полагат никакви грижи и не може да се разчита на ответника в полагането на грижи. Затова на 14.09.2022 г. отвел майка си от хосписа и я настанил в дом за стари хора в Гурково. На същата дата ответникът предал на ищеца дебитната карта на бившата си съпруга, ведно с ПИН кода. В дома в гр. Гурково тя си счупила крака и понеже тогава ищецът бил в чужбина, той се обадил на ответника да отиде да провери в какво състояние е тя. Ответникът обаче заявил, че този въпрос не го интересува. На 10.06.2023 г. майката на ищеца починала. Ищецът твърди, че ответникът не е изпълнявал задълженията си, поети по договорите за издръжка и гледане. Той не е осигурил на С. добър и спокоен живот, не ѝ давал и издръжка. Издръжката се покривала от собствената ѝ пенсия. Моли се договорите да се развалят поради неизпълнение.

Ответникът е подал **отговор на исковата молба**, с който оспорва исковете. Твърди се, че в изпълнение на договора ответникът и бившата му съпруга са живеели в общо домакинство, независимо от развода, като никога не са прекратявали общото си съжителство. Договорено е било бившите съпрузи да ползват заедно семейното жилище. Това е видно от решението за прекратяване на брака, както и от нотариалните актове, като в последните е записано, че С. си запазва правото на ползване на имота. Двете страни освен това са имали един и същ регистриран адрес. Разводът и прехвърлянето на имотите са станали по искане на майката на ищеца, която е искала да защити ответника от недобросъвестното поведение на своя син. Страните са били в

лоши отношения, като ищецът не се е грижил за своята майка, не се интересувал от нея и дори не е узнал за развода ѝ. Прехвърлянето на имотите било подготвяно още преди развода. Твърди, че преместването на С. в хосписа е станало по нейно изрично настояване, тъй като здравето ѝ е започнало да се влошава, започнала е да забравя, да губи равновесие, станала неадекватна. Ето защо тя сама е поискала да бъде настанена в хоспис. До преместването в хосписа страните по договорите са живеели като семейство и ответникът се е грижил за С.. След настаняването в хосписа ответникът не е престанал да се грижи за бившата си съпруга. Плащал е за хосписа, носил ѝ е пари, лекарства, дрехи, храна. Преместването ѝ в дома за стари хора било изцяло по волята на ищеца. Ответникът ѝ дал тогава сумата от 5000 лева, за да покрива възникналите си разходи. По-късно, при посещение в дома за стари хора, ѝ дал още 2000 лева. След счупването на крака на С., ответникът също я посетил и поискал да ѝ остави пари, дрехи и храна. Освен това самият ответник бил трудно подвижен и не можел много често да посещава бившата си съпруга. С. никога не оспорила нито оказаната ѝ помощ в натура и в пари, нито е имала претенции за неизпълнение на договорите. Ответникът никога не ползвал парите на С. без нейно съгласие и те са били ползвани за семейни нужди. Постъпването на бившата му съпруга в хосписа не съставлявало неизпълнение на договорните задължения на ответника. То съответствало на изразената от нея воля и е съпроводено с предоставяне на натурална и парична издръжка. Нямало вина в поведението на ответника, защото преместването в хосписа е било по искане на кредитора по договора и това преместване съответствало на нуждите на кредитора да получава грижи от специалисти. В хосписа лицето е получавало нужните медицински грижи, храна и подслон. От своя страна ответникът е давал допълнителни пари, храна и дрехи и така е изпълнил добросъвестно задълженията си. С тези аргументи се моли за отхвърляне на исквете.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Не се спори, а и се установява от приложения Акт за граждански брак №8 на кметство З., Община Созопол, че С. П.а и Г. П. сключили граждански брак на * г., който бил прекратен с влязло в сила Решение №1968 от 01.12.2017 г. по гр.д. №7022 от 2017 г. на БРС (л.12-13) по взаимно съгласие между страните по чл. 50 от СК, като съпругата запазила фамилното си име и страните уговорили семейното жилище, находящо се на * да се ползва и от двамата.

Безспорно е и се установява от приложенияте Нотариален акт №26, том Па, рег. № *, дело 179 от 20.12.2017 г. и Нотариален акт № 27, том Па, рег. № 3305, дело 180 от 20.12.2017 г., че ответникът Г. Г. П. в качеството си на пълномощник на бившата си съпруга С.Т. П.а, снабден с нотариално заверено пълномощно от 15.12.2017 г., е

прехвърлил на себе си 1/2 ид.ч. от СОС с идентификатор * и 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху СОС с идентификатор * срещу задължението да поеме гледането и издръжката на прехвърлителката, като ѝ осигури спокоен и нормален живот, какъвто е водела до момента на сделката. С. П.а си е запазила пожизнено и безвъзмездно правото на ползване върху 1/2 ид.ч. от СОС с идентификатор *, съгл. пълномощното, подписано от нея за изповядване на сделката (л. 15).

Не се спори и че на 27.06.2022 г. С. П.а е постъпила в „Хоспис М.“ ЕООД в гр. Черноморец по молба на бившия ѝ съпруг Г. Г. П. (л. 19), за което бил сключен договор, носещ неоспорения подпис на ответника, за настаняване и осъществяване на палиативна грижа и рехабилитация от страна на доставчика на медицинска услуга. Месечната такса, която пациентът се задължавал да плаща била в размер на 1050 лв., тъй като С. П.а била причислена към 2-ра група пациенти, а именно *„слаби, неподвижни, с риск от падане и счупване, невъзможност за цялостно самостоятелно обслужване, къпане, хранене, неориентирани или след ортопедични операции“*. При изписването ѝ била издадена Епикриза от „Хоспис М.“ ЕООД, според която е поставена диагноза *„старческа деменция, мозъчна енцефалопатия“*, при взета анамнеза: *„пациентката загубила възможност за словесен контакт с околните, започнала да забравя и да не помни, станала объркана и неадекватна и не можела да пази равновесие“*.

Безспорно се установява и че на 14.09.2022 г. М. В. в качеството си на представител на майка си сключил с „Ронет 2017“ ООД договор за ползване на социална услуга на осн. Чл. 39, ал. 2 от ППЗСУ (л. 25-28 вкл.), по силата на който С. П.а била настанена в дом за стари хора в гр. Гурково, Обл. Стара Загора, където следвало да се задоволяват съгл. чл. 1 от същия ежедневните ѝ потребности, здравни грижи, да се оказва съдействие при ползване на административни услуги и рационално и пълноценно хранене и лична хигиена срещу месечна такса от 780 лв. Представен е и фиш за спешна медицинска помощ от 07.05.2023 г. на С. П.а с работна диагноза *„тахикардична с отслабено везикуларно дишане; ОВИ“*, епикриза от 19.05.2023 г. от Клиника по ортопедия и травматология гр. Стара Загора (л. 29-30), от която е видно, че майката на ищеца е постъпила на 10.05.2023 г. след падане и получаване на травма в ЦСМП гр. Гурково, при което се е наложило имплантиране на частична тазобедрена ендопротеза, заплатена от сина ѝ – ищец по делото. Представен е и фиш за СМП от 08.06.2023 г., в който е отразено, че пациентът е в терминален стадий. Не се спори, че два дена по късно на 10.06.2023 г. майката на ищеца е починала в гр. Гурково в дома за стари хора.

Представени са 3 бр. данъчни фактури, издадени от „Хоспис М.“ ЕООД, подписани от ответника Г. П. за заплатени в брой суми от 1052 лв. на 27.06.2022 г., 1020 лв. на 07.07.2022 г. и 1020 лв. на 24.08.2022 г. Към 13.12.2017 г. съгл. приложено

съдебно-психиатрично освидетелствуване от лекар при ЦПЗ „проф. д-р Иван Темков Бургас“ С. П.а е диагностицирана като дееспособна, като свидетелството е следвало да послужи пред нотариус (л. 95). Приложено е извлечение от банковата сметка на ответника за периода от 10.01.2018 г. до 08.06.2023 г., сключен договор за потребителски кредит, ведно с погасителен план и медицинска документация, касателно здравословното състояние на ответника (л. 107-117), вкл. и договор от 12.12.2022 г., сключен между ЕТ „Индивидуална практика за специализирана извънболнична мед. Помощ – кардиологичен кабинет д-р Соломонова – д-р магдалена рафаилова“ и Г. П..

Представено е и генерално пълномощно от М. В. към майка му от 02.08.2006 г., нотариално заверено – л. 143), както и два договора за наем от 2012 г. и 2015 г., сключени от С. П.а в качеството ѝ на представляващ М. В..

По делото е изискано от Банка ДСК нотариално заверено пълномощно от 24.06.2022 г., с което С. П.а непосредствено преди да постъпи в хосписа в гр. Черноморец е упълномощила Г. Г. П. да борави свободно и неограничено с наличните ѝ банкови сметки и да извършва разпоредителни действия с тях, да тегли без ограничение парични суми и др.

Изискано е и извлечение от движението по банковата сметка на С. П.а в Банка ДСК за периода от 20.12.2017 до 15.09.2022 г. и от 20.12.2017 г. до 10.06.2023 г. (л. 178-196 вкл.), от което е видно, че по посочената сметка на наследодателката е постъпвала пенсията ѝ от НОИ, която след датата 09.05.2018 г. е теглена преимуществено на два пъти през банкомат, находящ се в клона на банката в *. Същото важи и за датите 08.07.2022 г., когато не се спори, че П.а е била в хосписа в гр. Черноморец, а от банкомат в гр. Бургас са изтеглени 800 лв., на 11.07.2022 г. – 300 лв., на 10.08.22 г. – 800 лв., на 16.08.22 г. – 400 лв., на 08.09.22 г. – 800 лв. ; 09.09.22 г. – 300 лв. и т.н. Видно от извлечението по сметката от 11.10.2022 г. „Ронет 2017“ ООД е теглило от сметката на П.а по 820 лв. месечно – за такса за дом и лекарства, веднъж 400 лв. са изтеглени в гр. Варна, на 15.05.2023 г. 1000 лв. са изтеглени от Стара Загора и на 16.05.2023 г. – от гр. Пловдив.

По делото са разпитани един свидетел, доведен от ищеца и трима, доведени от ответната страна. От показанията на свид. С.Ф. се установява, че последната живее с ищеца от пет години. Посочва, че на 07.08.2022 г. е посетила С. П.а в хоспис „М.“ в гр. Черноморец, където се качила заедно с ищеца до стаята на майка му на втория етаж, където условията били лоши, имало голяма дупка на кафяв балатум със стърчащи краища, едното легло било в жълти петна, в стаята миришело на урина, а вратата на стаята имала дупка навместо брава. С. била подстригана, състарена с около десет години, не миришела хубаво, но била контактна и подвижна. В гардероба нямала никакви дрехи. Щом свидетелката я попитала за храна, С. извадила от джоба си филия

хляб и един болт. В коридора имало само една чистачка. Свидетелката е посочила още, че условията в дома в Гурково били далеч по-добри, тъй като сградата била бивше училище с голям двор, имало много повече персонал, който да се грижи за пациентите, чаршафите били бели. Твърди още, че когато С. счупила крака си май 2023 г., М. звъннал на ответника, но последният му казал, че той (ищецът) ѝ взима пенсията и не го интересува и затворил телефона, поради което ищецът си взел самолетен билет и заминал за България да се погрижи за майка си. Изтъкнала е, че след 2017 г. С. не разполагала със собствен телефон, тъй като била навъртала голяма сметка и той ѝ бил отнет, като комуникацията с нея се осъществявала чрез Г..

По делото е разпитана и свид. М. Гева, която заявява, че познава ответника от повече от 30 г., а съпругата му я е виждала при него в гаража, но не били толкова близки. Същевременно споделя за случай, когато е занесла електроуред за поправка на ответника, когато С. ѝ споделила, че си познавала сина, който можело да изкара Г. на улицата, поради което искала да го осигури, по нейно виждане – да му прехвърли апартамент. Свидетелката мисли, че това била причината за развода на С. и Г. (така ги бил посъветвал адвокат), след който страните фактически не са се разделяли и по мнение на свидетелката между тях имало голяма любов. Твърди, че веднъж срещнала С. на ъгъла между ул. „Карлово“ и ул. „Места“ и тя споделила, че искала да я закарат някъде да я гледат, тъй като мъжът ѝ не бил в състояние и тя му била в тежест. Свидетелката споделя, че Г. издържал семейството, а С. си спестявала нейната пенсия и докато била тя в хосписа в Черноморец, Г. ѝ носел храна, зимнина и пари.

От показанията на свид. Д.М. се установява, че С. сама била пожелала да постъпи в дом, защото здравословното състояние и на двамата много се влошило. Сочи, че никой не е разбрал Г. и С. като са се развели и че са си живеели като преди – до постъпването на С. в хосписа в Черноморец, където останала около два месеца и половина, след което синът ѝ я преместил в Гурково, за което Г. много се ядосал. Първоначално не знаел къде я местят, но след седмица му се обадили да ѝ занесе дрехи и той бил закаран от сина на свидетелката – свид. З.М., като ѝ занесъл дрехи, бисквити и пари.

Разпитан е и свид. З.М., приятел на Г., за когото споделя, че са като братя от 30 г. Свидетелят твърди, че ответникът го помолил да търси хоспис за съпругата му, тъй като тя почнала да се губи и настоявала да отиде някъде, като и самият Г. не бил добре и свидетелят му предложил два варианта, които намерил в интернет – в гр. Черноморец и в Лъка, като планирали да оглеждат и един в гр. Карнобат. Свидетелят твърди, че лично е карал ответника до Черноморец, за да носи ябълки и бисквити на С. и че дебитната карта на последната била в ответника след постъпването ѝ в хосписа. Твърди, че когато ищецът решил да мести майка си, тъй като не му харесали условията в хосписа, той отишъл с Г., който пригответил сумата от 5 хил. лв в банкноти по 50 лв. и

ги предал на С., което свидетелят лично възприел. Сочи още, че в началото на октокрви месец е карал Г. и до Гурково, където занесли на С. дрехи за есенно време, бисквити и пари – около 2 хил. лв., които свидетелят не е видял лично да бъдат предавани на П.а, тъй като не се качил в стаята.

Въз основа на приетите за установени факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявен е конститутивен иск с правно основание чл.87, ал.3 ЗЗД за разваляне на договор, с който се прехвърлят вещни права върху недвижим имот. В случая ищецът твърди и в негова тежест е установяването, че наследодателката му С. П.а е прехвърлила на ответника правото на собственост върху процесните имоти срещу задължението му да се грижи и издържа прехвърлителката, като ѝ осигури спокоен и нормален живот, какъвто е водила до момента на сделките от 20.12.2017 г. Сключването на двата договора със соченото от ищеца съдържание не е спорно между страните и се установи от доказателствата по делото. Спорен и от фактическа, и от правна страна е въпросът дали ответникът е изпълнил задължението си точно и пълно според уговореното, установяването на което е в негова тежест. Отговорът на този въпрос е предпоставен от определяне на съдържанието на поетото от него задължение и съпоставката на дължимото с реално престираното.

Съдържанието на насрещното задължение на приобретателя по неуредения в закона договор за прехвърляне на недвижим имот срещу задължение за гледане и издръжка се определя само от действителната обща воля на страните, ограничена съобразно чл.9 ЗЗД от повелителните правни норми и добрите нрави. Така предметното съдържание на постигнатото съгласие трябва да бъде установено чрез тълкуване на договора по правилата на чл.20 ЗЗД (така Решение № 82/05.04.2011 г. по гр.д. № 1313/2009 г. на IV Г.О. на ВКС; Решение № 26/2009 г. по гр.д. № 5524/2007 г. на II Г.О. на ВКС; Решение № 70/2011 г. по гр.д. № 612/2010 г. на III Г.О. на ВКС; Решение № 20/22.07.2015 г. на по гр.д. № 1853/2014 г. на IV Г.О. на ВКС). В случая от договорната клауза е видно, че съдържанието на задължението на ответника да се грижи и да издържа бившата си жена е уговорено в относително конкретен обем – *осигуряване на спокоен и нормален живот, какъвто е водила до момента на сделките* т.е. от ответника се изисква доставяне на грижи и средства в такъв обем, че да бъде задоволен поставеният стандарт, който като обем следва да му е бил известен, при все че последният е живеел със С. П.а до 27.06.2022 г., за което не се спори. В този смисъл съдът приема, че страните по договора са се съгласили да вложат в съдържанието на поетото от приобретателя задължение типичния за този вид договори смисъл, а именно, че Г. П. е следвало да полага личен труд за гледането на прехвърлителката, като върши постоянно потребното за прякото задоволяване на нейните индивидуални нужди или да осигури за това трето лице (физическо или юридическо), което изцяло да

изпълнява посоченото обгрижване.

В конкретния случай не се спори по делото, че въпреки влязлото в сила съдебно решение за развод, съпрузите са останали да живеят в общо домакинство и че ответникът е продължил да се грижи за С. П.а (в т. см. показанията на свид. Г.ева и свид. М.) до един момент, в който здравословното състояние на прехвърлителката не се е влошило до степен, до която обемът на изискуемата грижа е предполагал постоянно наблюдение, каквото ответникът предвид напредването на възрастта и собственото му здравословно състояние е преценил, че не би могъл да осъществи. При възникване на нужда от постоянна чужда помощ за кредитора, тя трябва да бъде осигурена чрез трето лице, стига кредиторът да приеме такова изпълнение, за което също не се спори (арг. от Решение № 422/11.09.2009 г., по гр.д. № 873/2008 г. на ВКС). Действително контроверсна е способността на прехвърлителката към 2022 г. да предяви претенции за преместването ѝ от „Хоспис М.“, предвид наличните данни за нарушени когнитивни функции във възприятията ѝ още към 2017 г., но при всички положения липсват доказателства за това, С. П.а да е била недоволна от решението на бившия ѝ съпруг да я настави в хосписа в гр. Черноморец, да не са я устройвали условията в болничното заведение, както и обемът на полаганата за нея грижа. Поради това и доколкото последната е с неоспорена дееспособност до края на живота си следва да се има предвид, че нейният син не може да претендира последиците на неточно неизпълнение за периода от 27.06.2022 г. до 14.09.2022 г. от страна на приобретателя-ответник, защото длъжникът не може да се държи отговорен за това, че не е изпълнил нещо, което кредиторът му не е желал (в посочения смисъл Решение № 863 от 22.12.2010 г. по гр. д. № 1534/2009 г. на IV Г.О. на ВКС; Решение № 217 от 26.05.2011 г. по гр.д. № 999/2010 г. на III Г.О. на ВКС; Решение № 21/14.08.2012 г. по гр.д. № 16/2011 г. на IV Г.О. на ВКС; Решение № 20/13.03.2019 г. по гр.д. № 2298/2018 г. на IV Г.О. на ВКС). Щом кредиторът, макар да не е бил длъжен, е приел изпълнението от трети лица вместо длъжника и е удовлетворен, това изпълнение освобождава длъжника.

Следва да се има предвид обаче, че след последователно проследяване на платежните дебитни операции по справка-извлечение от движение по банковата сметка на наследодателката в Банка ДСК прави впечатление, че по посочената сметка П.а е получавала пенсията си от НОИ между 7-мо и 10-то число на месеца, след което постъпилата сума обикновено двукратно е теглена чрез АТМ-устройство, находящо се в бл. 38, кв. Братя Миладинови, гр. Бургас. Не е спорно по делото, че оветникът е разполагал с банковата карта на прехвърлителката преди преместването ѝ в гр. Гурково, когато я е предал на сина ѝ (арг. от свид. показания на свид. М.)

Както вече бе установено и отделено за безспорно П.а е била настанена в хосписа в гр. Черноморец на 27.06.2022 г., през което време и видно от банковото

извлечение от сметката ѝ на 08.07.2022 г. са изтеглени 800 лв.; на 11.07.2022 г. още 300 лв.; на 10.08.2022 г. – още 800 лв.; на 16.08.2022 г. – 400 лв. ; на 08.09.2022 г. – 800 лв. и на 09.09.2022 г. още 300 лв. – все чрез банкомат, находящ се в гр. Бургас, 38 блок в кв. Братя Миладинови (с изкл. на датата 08.09.22 г.), до което устройство П.а е нямало как да има достъп, предвид пребиваването си към онзи момент в друг град. Следователно единната верига от косвени доказателства в случая водят до единствен възможен и необорим извод относно това, че въпросните суми от общо 3 400 лв. са били изтеглени от бившия съпруг на П.а – настоящ ответник, като няма данни или твърдения за какво са разходвани.

На 14.09.2022 г. С. П.а е била преместена от сина си в дома за стари хора в гр. Гурково, за което също няма спор. Отново видно от изисканото от съда банково извлечение от Банка ДСК, считано от 10.10.2022 г. „Ронет 2017“ ООД е теглило автоматично и ежесечно от сметката на прехвърлителката месечна такса за дом и лекарства в размера от 820 лв. до 2023 г. и от януари 2023 г. – в размер от 920 лв. месечно. Следователно таксата ѝ за пребиваване в дома за стари хора в гр. Гурково от 14.09.2022 г. до 10.06.2023 г. (близо 9 месеца) се е покривала изцяло от пенсията на наследодателката.

През този период се твърди от свид. М., че ответникът посетил бившата си жена веднъж - в началото на октомври, веднъж преди Коледа, когато свидетелят лично е шофирал до дома за стари хора и че П. ходел и сам, без свид. М. да го кара. Сочил и че П. бил дал на прехвърлителката си 5 хил. лв. в банкноти по 50 лв. на ръка при изписването ѝ от хосписа в гр. Черноморец, което свидетелят възприел лично. Твърдял е и че Г. дал на С. още 2 хил. лв., като я посетил в гр. Гурково, но свид. М. не възприел предаването на тази сума, тъй като не се качил в стаята.

Задължението по поддържане на описания в договорите за продажба стандарт приобетателят П. е следвало да изпълнява от момента на сключване на договора до смъртта на прехвърлителката, т.е. касае се до задължение с продължително изпълнение, което да е ежедневно, непосредствено и непрекъснато, а не епизодично (арг. от Решение № 633/01.07.2002 г., по гр.д. № 944/2001 г., на II г.о.; Решение № 293/24.06.2009 г., по гр.д. № 491/2008 г., на I г.о.; Решение № 165/01.03.2010 г., по гр.д. № 71/2009 г., на ВКС). Задължението е неделимо, поради което е недопустимо да се дели по обем и на периоди (арг. от Решение № 412/30.04.2009 г., по гр.д. № 1512/2998 г., на I г.о.; Решение № 95/12.02.2010 г., по гр.д. № 699/2009 г., на ВКС). Ето защо престирането от време на време на грижи, лекарства и храна не е точно изпълнение на договора от страна на длъжника (арг. от Решение № 1150/18.11.2008 г., по гр.д. № 3952/2007 г. на ВКС.). Поради това частичното неизпълнение е равнозначно на пълно неизпълнение и основание за разваляне на договора за издръжка и гледане.

Дори и да се приеме, че до 14.09.2022 г. П. е осигурявал качествено грижата

(чрез трето лице) и издръжката на бившата си жена, то след тази дата при преместването и в гр. Гурково и при безспорно установеното, че таксата за дома е заплащана чрез собствената на наследодателката пенсия, при все спорадичните и нерегулярни посещения от страна на ответника, който няма данни или твърдения да е поискал трансформация (за всички 9 месеца) на натуралното си задължение в парично, се обосновава извод за налично неизпълнение от негова страна, което представлява основание за разваляне на договорите за издръжка гледане.

Категорична е практиката на съдилищата, според която липсата на съдействие от страна на кредитора не може да освободи длъжника от отговорност, тъй като в този случай приобретателят е длъжен да изпълнява задълженията си в пари, като поиска от съда **трансформация** на задължението от натурално в парично. (арг. от решение № 165 от 1.3.2010 г. по гр. д. № 71/2009 г. на III ГО на ВКС, решение № 174 от 02.07.2014 г. по гр. д. № 7500/2013 г., г. к., III Г. О. на ВКС, решение № 439 от 22.12.2011 г. по гр. дело № 90/2011 г. на ВКС, I. г. о., решение № 340 от 04.11.2015 г. по гр. д. № 1668/2015 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС). Същото важи и при обективна невъзможност на длъжника (приобретателя) да престира дължимото, каквото се твърди и в случая (тъй като П. не бил вече роднина на прехвърлителката след развода не можел да се противопостави на сина й при преместването й) като в този случай приобретателят отново следва да поиска от съда да му определи срок по чл. 87, ал. 3, изр. 2 ЗЗД и да трансформира задължението от натурално в парично. За да бъде изправна страна по договора длъжникът следва **незабавно** да поиска от районния съд трансформиране на задължението в натура в паричен еквивалент, в противен случай неоправданийт отказ на прехвърлителя да приеме грижи и издръжка в натура (или твърдяната невъзможност за изпълнение), макар и да го поставя в забава, освобождаваща длъжника от последиците на собствената му забава, не е основание да се приеме, че той е виновна за неизпълнението страна, тъй като длъжникът продължава да бъде в неизпълнение и да дължи всичко по договора (Решение № 166/20.03.97 г., по гр.д. № 204/96 г., на II г.о.; Решение № 749/28.09.2001 г., по гр.д. № 130/2001 г., на II г.о.; Решение № 1222/30.12.2008 г., по гр.д. № 5292/2007 г., на II г.о.; Решение № 337/19.06.2009 г., по гр.д. № 1454/2008 г., на II г.о.; Решение № 790/17.11.2009 г., по гр.д. № 1432/2008 г., на IV г.о.; Решение № 95/12.02.2010 г., по гр.д. № 699/2009 г., на ВКС).

Длъжникът по алеаторния договор дължи изпълнението му и когато кредиторът е променил местоживеенето си, като в този случай изпълнението следва да се престира в паричен еквивалент (Решение № 174/11.03.88 г., по гр.д. № 63/88 г., на II г.о.). Не може да се приеме, че посещение един път месечно представлява полагане на адекватна по естеството си на нуждите на прехвърлителката грижа (гледане), задоволяваща критериите по договора, обуславящи стандарт на „спокоен и нормален живот, какъвто е водила до момента на сделките“. Видно от данните за движението по банковата сметка на П.а, дори и да се приеме за доказано предаването на сумата от 5

хил. лв. от страна на ответника, при установени изтеглени чрез дебитната карта на последната 3 400 лв. и при безспорно заплащана такса за пребиваване в дома в с. Гурково отново чрез пенсията на прехвърлителката, не може да се приеме за доказано и ответното задължение за престиране на издръжка за период от последните 9 месеца от живота на бившата му съпруга. Освен това не се спори по делото и че при възникването на допълнителни разходи и грижи във връзка с лечението на майката на ищеца след счупването на крака ѝ в болница в гр. Стара Загора, средствата за това са били заплатени от нейния син – дали с лично негови средства или отново с помощта на пенсията на П.а (предвид данните за изтеглени 1 700 лв. чрез АТМ устройство в гр. Ст. Загора и гр. Пловдив на датите 15-16.05.2023 г.) не се доказва. Ключово значение има това, че медицинските интервенции не са били финансово обезпечени от страна на длъжника по договора за издръжка и гледане, за когото се твърди от свид. М., че към момента, в който С. си счупила крака (07.05.2023 г. видно от фиша за СМП), бил в болница. Последното се опровергава от представените от ответника писмени доказателства – епикриза от „Лайф хоспитал“ ЕООД, от която е видно, че Г. е постъпил в болницата на 30.05.2023 г.

При така възприетите по-горе изводи следва да се заключи, че за времето, в което починалата е била в дом за стари хора в гр. Гурково, изпълнение съгл. договорения стандарт от страна на Г. П. не е имало, като сочения период е за време около 9 месеца. Настоящият състав приема, че това неизпълнение не е незначително по смисъла на чл. 87, ал. 4 ЗЗД. Тази преценка за обема на непредоставената от страна на приобретателя престация се извършва изцяло в светлината на интереса на кредитора – С. П.а, с оглед конкретните обстоятелства относно нейната възраст, здравословно състояние, специфични нужди, физическа кондиция, икономически условия и пр. Несъмнено по времето, в което П.а е била настанена в хоспис, а впоследствие в дома за стари хора, тя е имала нужда от постоянни грижи, които очевидно вече не са били лично изпълнявани от бившия ѝ съпруг. Доказа се безспорно, че за престоя ѝ в специализираното заведение от септември 2022 г. таксата е заплатена от прехвърлителката, а контактите и с ответника са били редки. Безспорно в този момент е възникнало задължение за него да трансформира цялостно задължението си по договора в парично, като съответно сезира и съда за това, предвид твърденията му за отдалеченост на населеното място и собствените му здравословни проблеми. Няма данни да е извършил подобно действие. Съдът намира, че това неизпълнение по своето естество не се явява незначително – като време и с оглед спецификите на конкретните отношения между страните по договора (арг. от Решение № 50238/22 г. от 13.01.2023 г. по гр.дело № 3424/2021 г. на ВКС, където при сходен казус се приема, че и период от 50 дни неизпълнение от страна на длъжниците засяга съществено интереса на кредитора от ежедневна и непрекъсната издръжка по алеаторния договор, при това по време, когато възрастта и здравословното състояние на прехвърлителя са изисквали

задоволяване на специфични потребности)

В обобщение на изложеното следва да се приеме, че е на лице твърдяното от ищеца неизпълнение, доколкото престираното от него като грижа и издръжка за последните девет месеца от живота на С. П.а не отговаря на договорения стандарт. Посоченото налага извод за основателност на иска и предполага неговото уважаване.

По присъждане на направените разноски:

Предвид изхода на спора и по аргумент от чл.78, ал. 1 ГПК ищецът има право да му се присъдят направените разноски. Той е направил такова искане и е представил доказателства да е сторил разноски в производството в общ размер 4 927, 17 лв., поради което тази сума следва да му бъде заплатена от ответника.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

РАЗВАЛЯ на осн. чл. 87, ал. 3 ЗЗД, по иска, предявен от **М. Ц. В.** с ЕГН ***** с постоянен адрес в * чрез адв. М. О. против **Г. Г. П.** с ЕГН ***** с адрес в * чрез адв. А. Т. и адв. П. С. **договор за издръжка и гледане, обективиран в Нотариален акт № 26, том II а, рег. № *, дело 179 от 20.12.2017 г.**, чрез който С.Т. П.а е прехвърлила 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху СОС с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: * находящ се в осеметажната сграда с идентификатор *, разположена в ПИ с идентификатор *, с предназначение - “Жилище, апартамент” на едно ниво, с площ от 50 кв.м., състоящ се от дневна с кухня, спалня, баня - WC и коридор, с прилежащи към този СОС: избено помещение № 2 с площ от 4.83 кв.м., при граници: изток - склад № 3, запад - склад № 1, север - калкан, юг - коридор, както и 8.50 кв.м. ид.ч. от общите части на сградата и съответните ид.ч. от правото на строеж върху ПИ, при съседни СОС: на същия етаж: *.1 и *.3; под обекта: *0 и *1; над обекта: *.4 и *.5, ведно с 5/325 кв.м. идеални части от поземлен имот (ПИ) с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: *, с площ от 325 кв.м, трайно предназначение на територията: урбанизирана, начин на трайно ползване: за друг вид застрояване, при граници: ПИ * при запазено пожизненото и безвъзмездно право на ползване на прехвърлителката и договор за издръжка и гледане, обективиран в **Нотариален акт № 27, том IIа, рег. № 3305, дело 180 от 20.12.2017 г.**, чрез който С.Т. П.а е прехвърлила 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху СОС с идентификатор * по КККР на гр. Бургас, с адрес: *, етаж (-) 1 (минус първи), гараж № 3, находящ се в шестетажната сграда с идентификатор *, разположена в ПИ с идентификатор * с предназначение -

Гараж в сграда на едно ниво, с площ от 17.65 кв.м., прилежащи части: съответният процент ид.ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху ПИ, в който е построена сградата, при съседни СОС: на същия етаж: *.14 и *.16: под обекта: няма; над обекта: няма.

ОСЪЖДА Г. Г. П. с ЕГН *** с адрес в * да заплати на М. Ц. В. с ЕГН ***** с постоянен адрес в * сумата от 4 927, 17 лв. /четири хиляди деветстотин двадесет и седем лева и седемнадесет ст./, представляваща направени разноси в първоинстанционното производство.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____